

BIBL. NAZ.
Vitt Emanuele III

SUPPL.
PALATINA

B

709

NAPOLI

758.

Aug. 2nd. Pilot. 1868

626 487

EPISTOLA PASTORALIS

AD

CLERUM ET POPULUM

MELPHICTI, IUVENACII, ET TERLITH

NEAPOLI

EX TYPIS DANTIS

MDCCCLII.

NICOLAUS MARIA GUIDA

SACRAE THEOLOGIAE DOCTOR

DEI, ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA

EPISCOPUS

ECCLESIARUM MELPHICTEN, JUVENACEN, ET TERLITIEN

quae sunt aeque principaliter unitae et Sanctae
Sedi immediate subjectae.

Venerabilibus Fratribus ac Dilectissimis in Christo Filiis, Dignitatibus, Canonicis, Parochis, Utrique Clero, Monialibus, Optimatibus, Populoque Universo Diacesium suarum, Pacem a Domino Nostro Jesu Christo ac Salutem Sempiternam.

« **A** Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris (1) »: quam bene, Venerabiles fratres, filique in Domino carissimi, Psalmistae verba ad rem nostram faciant, in prono cuique est pervidere. Ecquis enim divinum opus non dixerit nos, qui nullo ingenii, doctrinae, virtutisque merito commendabamur, sapientissimi Regis nostri Ferdinandi II consilio, supremo totius Ecclesiae Patre et Pastore Pio IX annuente (quos Deus semper sospitet, ac fortunet), praeter omnium expectationem ad amplissimam Episcopalis ministerii dignitatem promoveri? Dubitandum ne erit, quin Deus, qui humilia respicit, et quae infirma et stulta sunt mundi, ad ostensionem virtutis suae nonnunquam eligit, ut fortes, sapientesque confundat, cor Regis in nostram inclinaverit humilitatem? Cuinam mirum non videbitur, ponderosum, pavendumque Epi-

(1) Psal. CXVII. 23.

scopale munus, quo « nihil in hac vita, et maxime hoc tempore difficilius, laboriosius, et periculosius » ut scite admodum ait Divus Augustinus (1), nostris infirmis imponi humeris, a quo Angelica ipsa virtus et potestas sustinendo formidaret? Si vero tempus ipsum, quo per illustrium Ecclesiarum vestrarum, quæ inter hujus Regni primores merito accensentur, Episcopus renuntiali fuimus, inspiciatur; quin arcanum Divinæ Providentiæ admiraremur consilium, fieri omnino non potest. Eo enim tempore Regiæ vobis allatæ fuerunt Litteræ, quostrarum virium tenuitatem, infirmæque nostræ valetudinis conditionem experti a pacificis etiam, quibus tunc distinebamur curis, nos expediendi ardentiori tenebamur desiderio; ut sub modio delitescerent Deo soli, charitatisque operibus tranquilli vacare possemus. Hinc difficile prope dictum est, quanta Nos obruti tristitia, quam anxia infestaque sollicitudine fuerimus exagitati, cum cordis nostri optata frustrari vidimus; et dum novissimum in Dei Ecclesia tenere locum, quo securius æternæ nostræ consuleremus saluti, intimis animi sensibus, et instanti prece a Deo expetebamus, ad sublimem Episcopalem gradum nos provehi comperimus. Exploratum enim Nobis erat, nostras vires tanto oneri ferendo impares omnino esse, et omnibus nos, quas in Episcopo Apostolus requirit, virtutibus destitutos: animique nostri dejectio periculorum exhorrebat intuitu, quibus undique pastorale ministerium est circumseptum; et illius præsertim districti extremæ animadversionis iudicii ab animarum Curatoribus subeundi. Hisce menti nostræ obversantibus, oblatum munus recusandi fixum animo nobis inerat propositum; nisi viri doctrina et pietate insignes, quorum exquisiveramus consilium, omnes uno ore de superna vocatione certos nos facerent, et acceptationem validis suaderent rationibus. Quapropter ne Divinæ voluntati luculentissimis significationibus super nos manifestatæ obsisteremus, moerenti animo, et ingementes formidabili huic oneri colla submissimus. Quis fuerit animi nostri sensus, vobis aperire non dubitavimus: « Non enim volumus ignorare vos, fratres, de tribulatione nostra. Quoniam supra modum gravati sumus, supra

(1) Epist. 138 ad Valerium.

» virtutem, ita ut tæderet nos etiam vivere. Sed ipsi in nobis-
» metipsis responsum mortis habuimus, ut non simus fidentes
« in nobis, sed in Deo qui suscitatur mortuos, qui de tan-
» tis periculis nos eripuit, et eruit: in quem speramus,
» quouiam et adhuc eripiet, adjuvantibus vobis in oratione
» pro nobis (1). In Deo igitur omnem spem nostram col-
locavimus, ut ille « qui vocat ea, quæ non sunt, tanquam
» ea quæ sunt (2) », quo ineptiores, imbecillioresque sumus, eo
abundantius gratiæ suæ auxilia sit nobis largiturus. « Libenter
» igitur gloriabor in infirmitatibus meis... cum enim infir-
» mor, tunc potens sum (3) »: præsertim cum rudium illorum
hominum meminerimus, qui illiterati, formidolosi, omnibus-
que humanis præsidiis destituti, a piscatorio quæstu abducti,
et ad Apostolatus apicem elevati, sola mittentis virtute, et
supernæ gratiæ innixi auxilio, miros pro fidei dilatione sustine-
runt labores; forti et invicto animo immania subiere pericula;
nec minas, nec verbera, nec carceres veriti, nec animam
suam prætiosiores quam se facientes cursum consumarunt,
quod acceperunt a Domino testificari Evangelium gratiæ Dei.

Non minimum insuper animo nostro spei affulsit, cum ren-
nuntiatum Nobis est, Ecclesias nostro regimini commissas a
Prædecessoribus nostris doctrina, zelo, et vitæ sanctitate præ-
stantibus, quorum memoria adhuc apud vos est in benedictio-
ne, optimis legibus, sanctisque institutis fuisse ornatas; in ve-
stris Cleris tales esse viros scientia, prudentia, ac morum pro-
bitate conspicuos, quos multum confidimus debilitati nostræ
adjumento futuros, eorumque abundantiam inopiæ nostræ fore
supplementum, ut fiat æqualitas; Sacerdotum exemplo, et
voce universum nostrum populum excitatum religionem cole-
re, virtutes sectari, pietatem fovere. « Audiens fidem ve-
» stram, quæ est in Domino Jesu, et dilectionem in omnes
» sanctos, non cesso gratias agens pro vobis, memoriam ve-
» stri faciens in orationibus meis (4). In Dei igitur fiden-
tes auxilio, et de vestra pietate et docilitate lætantes, en Epi-

(1) 2. ad Corinthios 1. 8. et seqq.

(2) Rom. IV. 17.

(3) Ad Corint. XII. 9. et seq.

(4) Ad Eph. 1. 15. et seq.

scopale auspicamur ministerium; et ut nostræ pateant viscera charitatis, in qua semper ambulare, et vestræ Ecclesiæ gubernacula moderari, Deo opitulante, speramus, et pollicemur, absentes nunc per epistolam vos omnes paterno affectu complectimur, et salutamus.

Et primum, ut par est, Vos alloquimur, Venerabiles Fratres, nostrarum Cathedralium Dignitates, et Canonici; *vos enim estis gloria nostra et gaudium* (1). In bonam spem ingredimur in difficilioribus Christianæ rei negotiis, in Ecclesiæ regimine sapientiam, sollertiam, charitatemque vestram consilii non fictis, et strenuo labore nobis semper præsto futuram; et jam nunc rogamus vos, « ut, si quando operam vestram Mater Ecclesia desideraverit, nec elatione avida suscipiatis, nec » blandiente desidia respuatis (2). Quid enim aliud sacra jura voluerunt, cum vos in Episcopi Senatum cooptarint, nisi in Pastoralis sollicitudinis partem vos vocare? Quid in causa fuit, cur prima post Episcopalem sedem vobis subsellia fuerint adsignata, aliisque honoribus, et emolumentis vos auxerit Ecclesia, nisi ut expeditiores in ejus famulatu Episcopo collaboretis? Eja igitur, Venerabiles Fratres, tot beneficiorum, quibus vos Ecclesia cumulavit, tantæque suæ prædilectionis vos gratos exhibete: « hanc Sanctam Ecclesiam Matrem vestram, tan- » quam Jerusalem supernam, sanctam Civitatem Dei hono- » rate, diligite, prædicate (3): non eam patiamini aut fi- » liorum malorum, aut pessimorum servorum injuriis, at- » que insidiis macerari (4); ut, quam Deus acquisivit San- » guine suo, sibi exhiberemus gloriosam, non habentem » maculam, aut rugam, aut aliquid hujusmodi, sed ut sit » sancta et immaculata (5). Amorem vestrum in Ecclesiam, studium, vigilantiamque Divi Bernardi verbis magis excitamus: « Ecclesia Civitas est, vigilate ad custodiam; Sponsa est, » studete ornatui; oves sunt, intendite pastui (6) ». Vos scitis, quot bella hanc Sanctam Civitatem Dei interius exterius-

(1) *Thess. II. 20.*

(2) *S. Aug. Epist. 81.*

(3) *S. Aug. Serm. 214 n. 11.*

(4) *S. Aug. de Symb. lib. 11 cap. 13.*

(5) *Ad Eph. V. 27.*

(6) *Serm. 56 in Cant.*

que perturbant, quibus machinationibus undique impetitur, quibus insidiis callidissimus hostis eam obsideat, quanto conatu eam evertere, et solo æquare moliatur: et licet super firmissimam fundata sit petram, super ipsum scilicet angularem lapidem Christum Jesum, ex cujus infallibili promissione nunquam futurum est, ut portæ inferi adversus eam prævaleant; vestrum tamen est, quos super muros hujus Civitatis Deus constituit Custodes, sedulo advigilare, et eam sartam, tectamque tueri. Si animarum rectorem « decet esse » pervigilem ... spiritu vivere ... ducesque omnes sollicitudine, et industria superare, et diu noctuque exercitum, » et castra perlustrare » (1); num vobis, quos Divinam militiam et castra Dominica (2) Leo appellat, fas est somno torpescere? « Vos, inquam, qui Ecclesiæ columnæ firmissimæ, quibus in Christo fundatis innititur omnis multitudo » credentium (3), januæ Civitatis æternæ, per quas omnes, » qui credunt in Christum, ingrediuntur ad Christum (4) », decet esse inermes et imparatos? Vigilate itaque omni tempore ad Ecclesiæ custodiam, quasi boni milites Christi bonam militiam militate: « boni vigiles sitis ... boni custodes qui vigilantes animo, atque in orationibus pernoctantes, hostium » insidias sagaciter explorant, anticipant consilia malignantium, deprehendunt laqueos, eludunt tendiculos, retacula » dissipant, machinamenta frustrantur (5). Et si quid moliri contra hanc Civitatem Ecclesiam vobis detegere forte contingat, illico Nos certiores faciatis, ut, collatis vobiscum consiliis, et consertis viribus, tela nequissimi devitare possimus, et hostium acie profligata, Deo victoriam referamus. In militia Dei Sabaoth mutuam Nobis ipsi opem præstemus: « frater enim, qui adjuvatur a fratre, quasi Civitas firma (6). « Sint » communia certamina, communes labores, communia præmia, et certaminum corona, ubi multi unus, et unus non

(1) Chrys. Hom. 10. in Ep. ad Timot.

(2) Epist. 1.

(3) S. Prosp. de Vita contempl.

(4) Ibi.

(5) S. Bern. Serm. 76 in Cant.

(6) Prov. XVIII. 19.

» solus sed in pluribus (1). Cum enim contra malignos spiritus spiritualis certaminis aciem ponimus, summopere necesse est, ut per charitatem semper uniti, atque constricti, et nunquam interrupti per discordiam inveniamur (2) ».

Præterea Ecclesiæ, quæ « Mater et Virgo est, corpore casta, prole fecunda, Sponsa Christi declarata, (3) studete ornatui: at quem vestrum fallit ornamenta hujus Sponsæ virtutes esse Sacerdotum, et in quibus amplius fulget Ecclesia (4) »? Non secus vero Christi Sponsæ ornatui providebitur, nisi cum et luceat imago Christi in operibus nostris, et factis, ut si fieri potest, tota ejus species exprimatur in nobis (5) Induimini itaque Dominum Jesum Christum (6), ejusque sanctitatem, quantum in vobis est, imitamini, ut Sponsæ conspectui speciosiores appareatis; exemplum sitis fidelium, totiusque Cleri et in verbo, in conversatione, in charitate, in castitate (8): omnibus his velut ornameto vestiementi, (7) vestimenta etenim Sacerdotum quid aliud quam recta facta debemus accipere (9)? Propheta attestante, Sacerdotes tui induantur justitiam (10). Domus Dei decori, atque nitore consulite: denique institutionis vestræ memores et loquentes vobismetipsis in psalmis hymnis, et canticis spiritualibus, cantantes et psallentes in cordibus Domino (11), et non tantum ad sonum attendite cum laudatis, sed Deum toti laudate, cantet vox, cantet vita, cantent facta (12). Sic profecto fiet, ut de vobis gloriatur Ecclesia, quippe quæ tales servulos habeat; et quasi sponsa ornata monilibus suis, et prætiosiorum lapidum corona decorata laudans, et lætabunda pro-

(1) S. Basil. Const. Monas. Cap. 19.

(2) S. Greg. Pp. in Ezech. lib. 1. hom. 8.

(3) S. Aug. de Simb. lib. 2. cap. 13.

(4) S. Prosp. de Vita contempl.

(5) S. Ambros. De Virg.

(6) ad Rom. XIII. 14.

(7) Tim. IV. 12.

(8) Isa. XLIX. 18.

(9) S. Greg. Past. 2. part. cap. 5.

(10) Psal. CXXXI. 9.

(11) Ad Ephes. V. 19.

(12) S. Aug. in Psal. 88.

cedet de thalamo suo. Cum denique huic Sanctæ Matri Ecclesiæ oves sint, intendite pastui: gregem Domini pascite exemplo, pascite verbo, pascite oratione: lupos ab ovili arce-te, a venenatis pascuis oves abducite.

Sed Vos potissimum, admodum Reverendi Parochi, animarumque Curatores, hæc nostra respicit adhortatio, quorum fidei dilectissimi gregis nostri pars tradita est custodienda. Hinc per viscera Jesu Christi, Vos obsecramus, ut infirmitatem nostram multiplicatis omnium Vestrum auxiliis in perarduo et periculosissimo animarum regimine sustineatis: a quibus enim aliis opem et levamen potiori jure expectamus, nisi a Vobis, qui brachia nostra estis, et nostri coadjutores « in » ministerium missi propter eos, qui hæreditatem capiunt salutis (1) » ? Quod si Vos in explendis muneris vestri functionibus negligentius agatis, et in Christi grege custodiendo eritis « Speculatores cæci . . . canes muti non valentes latrare, » videntes vana, dormientes, et amantes somnia (2) », quid spei nobis reliquum erit de grege Dominico: nonne dispergentur oves, et erunt in devorationem bestiarum agri? Attendite ergo, iterum rogamus Vos, ne quid grex Domini capiat detrimenti: quin imo nulli a Vobis parcatur labori, curæ, industriæ, ut errantes oves ad Christi ovile reducantur. « Pascite » qui in Vobis est gregem Domini (3) » : pascite verbo sano et irreprehensibili; « et pro qualitate audientium formari debet » sermo Vester, ut et ad sua singulis congruat, et tamen a » communis ædificationis arte non recedat (4), non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus » et virtutis » (5). Ut autem Deus voci vestræ det vocem virtutis, diligenter satagite, ut verbis facta concordent; et quæ alios docetis, prius in vestris moribus exprimere studeatis: « illa » vox namque libentius auditorum corda penetrat, quam » dicentis vita commendat (6) ».

(1) Ad Hæbreos I. 14.

(2) Isai. I. VI. 10.

(3) I. Petr. V. 2.

(4) S. Greg. Pp. Regul. Past. P. III. Proleg.

(5) 1. Cor. II. 4.

(6) S. Greg. M. in Matth.

In Sacramentorum administratione sedulo incumbite; ea-
que tali sanctitate, et munditie tractate, « ut ipsas quoque
» animæ extremas imagines purgatas habeatis » (1): ab eo
tum maxime abhorrete, « ne, quod ad animarum institutum
» est lucrum, ad temporalem torqueatis quæstum, nescien-
» tes quod nihil majus adquiri valet, quam animarum insu-
» dare profectibus, qui Sacramentis mediantibus fiunt (2) ».
Maxime omnium pauperes, et egenos vobis commendatos vo-
lumus: eorum necessitatibus, quoquo modo potestis, provi-
dete, quod etiam Nos solliciti erimus hoc ipsum facere: er-
ga eos ditiorum charitatem omni studio suscitare curate; tan-
quam unicuique nostrum dictum arbitremur: « Tibi derelictus
» est pauper, orphano tu eris adjutor (3). Gloria enim Sa-
» cerdotum est pauperum inopiæ providere (4). Præterea ne
» vos pigeat visitare infirmum; ex his enim in dilectione
» firmabimini (5), præ oculis habentes, quod religio mun-
» da et immaculata apud Deum et Patrem hæc est, vi-
» sitare pupillos, et viduas in tribulatione eorum (6). Ad
summum omnibus omnia vosmetipsos facite, et omnes Chri-
sto lucrificantes uberem villicationis vestræ fructum afferatis
in patientia. « Grande onus, Fratres desideratissimi, nego-
» tium multarum vigiliarum, pavendum ministerium est re-
gimen animarum (7); quo nullibi operosius laboratur, nul-
libi periculosius erratur (8). At bono, et alacri animo vos
esse jubemus, quoniam æterni Pastoris gratia non deerit, si
orationi instantes eritis, et lucrum animarum tantum ob ocu-
los habentes omnia vestra studia, labores cogitationesque
vestras ad hunc finem dirigetis: « tantummodo confidenter
» state, et videbitis auxilium Domini super vos. (9)

Ad Vos nunc, Reverendi Sacerdotes, noster sermo

(1) S. Dionis. de Eccl. Hier. Cap. III.

(2) S. Laurent. Iust. de compunct. P. I. n. 18.

(3) Ps. IX. 385.

(4) S. Hieron. Epist. ad Nepot.

(5) Eccles. VII. 39.

(6) S. Jac. I. 27.

(7) S. Laurent. Iust. de Regim. Prælat. Cap. XVI. 6.

(8) S. Greg. Pp. Past. P. I. Cap. 1.

(9) 2. Paral. XX. 17.

est ; et in Domino exhortamur , ut dignitatis vestrae , qua nulla major in terris , « imo miraculum stupendum ... magna et » multa , immensa , et infinita ipsius Sacerdotii dignitas (1) » , memores sitis . Vos enim Dei adiutores constituti estis in salutem animarum , ministri Christi , et dispensatores mysteriorum Dei : « quam potestatem Deus optimus neque Archan- » gelis datam esse voluit (2) » . Qua igitur sanctitate , morumque innocentia præfulgeatis necesse est , ut ministerium vestrum honorificetis , « quod ipsi quoque Angeli veneratione » prosequuntur (3) ? Videte , ne sit honor sublimis , et » vita deformis ; ne sit deifica professio , et illicita actio (4) » . Si separavit vos Deus a cætero populo , ut essetis sui , genus electum , gens sancta , regale Sacerdotium ; quid hoc sibi vult , nisi « in Sacerdotibus nihil plebejum requiri : quo- » modo enim potest observari a populo , qui nihil habet » secretum a populo (5) ? In ipso externo habitu et cultu » induite vos , sicut electi Dei , modestiam » (6) ; ut per decen- tiam habitus extrinseci , ut vult Tridentinum , Clerici morum honestatem ostendant , (7) ad populi ædificationem , et ad sui etiam ipsius , atque totius Clericalis Ordinis reverentiam et decorem conciliandum .

Cum vero , Venerabiles Fratres , divinae vestrae vocatio- nis is sit propositus finis , ut in salutem animarum Dei ad- jutores sitis , nunquam muneris vestri partibus facturi estis satis , nisi in Divina gloria promovenda , et proximorum salu- te procuranda omnia vestra consilia , et opera semper inten- dant . At in ea miserrima incidimus tempora , ut vere dolen- dum sit , quod licet « mundus Sacerdotibus plenus sit , tamen » in messe Domini rarus valde invenitur operator : quia of- » ficiū quidem Sacerdotale suscipimus , sed opus officii non » implemus (8) . Qua conscientia , S. Leo inlclamat , Sacer-

(1) S. Ephrem de Sacerd.

(2) Chrisost. lib. III. de Sacerd. C. 4.

(3) Natanz. Orat. XXVII.

(4) S. Ambros. de dignit. Sacerd. Cap. 3.

(5) S. Ambros. lib. III. Epist. 2. , et lib. X. Ep. 82.

(6) Ad Coloss. III. 12.

(7) Sess. XIV. de Ref. Cap. VI.

(8) S. Greg. M. Hom. XVII. in Evang. S. Matth.

» dotes honorem sibi debitum vindicant , qui pro animabus » sibi creditis non laborant (1) » ? Quamvis vos Parochiali cura expertes sitis ; potestisne imperturbato animo ferre Sanctissima Religionis dogmata impiorum audacia subdole attentari , Supremi Numinis cultum languescere , despiciatui haberi Sacramenta , parvulos divini panis inopia laborare , quin ad hæc mala p̄pulsanda divino zelo uramini ? Siccisne oculis spectabitis effrænatam morum licentiam longe , lateque grassari , et tot hominum millia vitiorum cœno turpissime volutari , quin de æternæ eorum salutis moneatis periculo , eisque ad exurgendum charitatis manum porrigatis ? Patieturne Deus tot animarum , quas acquisivit Sanguine suo , ex Sacerdotum ignavia fieri jacturam ; et infructuosum a Sacerdotibus sibi restitui talentum , quin otiosum et infidelem servum in exteriores tenebras jubeat projiciendum ? Hinc per Viscera Jesu Christi , et per ipsam vestram salutem obtestamur vos , ut in Dominica vinea excolenda Parochis strenuo adlaboretis ; ad erudiendam plebem solliciti sitis , ad Sacramenta dispensanda non pigri , ad pietatis officia expediti : in omnibus laborate , opus facite Evangelistæ , ministerium vestrum implete. Ad hæc præstanda stimulus vobis sit et incitamentum , « quod omnium divinatorum divinissimum est coo- » perari Deo in conversione errantium , et reductione peccatorum ad ipsum (2) ; nec utilitates vestras procurabitis » efficacius , quam si commoditati et saluti fraternæ vestra diligentia impendatur » (3). Ut autem potentes sitis exhortari alios in doctrina sana , et eos qui contradicunt arguere , scientiarum studio animum majori nisu adhibete , et illam vobis scientiam comparate , quæ sit comes charitatis , et magistra humilitatis. Sacrarum Scripturarum lectioni potissimum intendite , « ut perfectus sit homo Dei , et ad omne opus bonum instructus (4) ». Cavete , ne sæcularibus negotiis pietati summopere inimicis immisceamini ; considerantes , « non sæculo » vos mercatores esse , nec mammonæ ministros , sed Christi

(1) Epist. XIII. Cap. 15.

(2) S. Dionis. Areop. de Eccl. Hier. Cap. III.

(3) Petr. Blas. Epist. 130. ad Abat. S. Joan.

(4) II. ad Tim. II. 17.

« ministros et mercatores. Nolite vobis thesaurizare thesauros
» in terra : studete lucrari animas Deo, et cœleste horreum
» augere (1).

Illud denique Sacerdotale officium, quod maxime omnium interest, fixum vobis hæreat cordi: « Omnis Pontifex
» debet quemadmodum pro populo, ita etiam pro semetipso
» offerre sacrificium pro peccatis (2). Sacerdos pro civitate
» ipsa tota, quid dico civitate? imo vero pro universo terrarum Orbe legatus intercedit, deprecatorque est apud Deum,
» ut hominum omnium, non viventium modo, sed etiam mortuorum peccatis propitius fiat (3).

Ex his, quæ de Sacerdotum officiis breviter commemorari Nobis visum est in Domino, facile deprehenditis, Diaconi, Hypodiaconi, Clericique omnes sive in nostris Seminariis, sive in privatis ædibus degentes, quanta vos necessitas urgeat, ut animum vestrum optimis studiis, et disciplinis, dum per ætatem licet, informetis; ut Sacerdotalibus muniis obeundis idonei et pares evadatis, « in omni opere bono fructificantes, et crescentes in scientia Dei (4) ». Hinc quanta maxime animi contentione possumus, vos hortamur, optimæ spei adolescentes, ut in acquirendis virtutibus, scientiisque addiscendis enixe adjiciatis animum, et strenuo operam semper intendatis: ad virtutis normam vestros mores componite, et si quid vitii suboriatur, ne altius radices figat, illico evellendum curate: « Sancti sunt Clerici, ita ergo agite, ut adolescentiam vestram nulla sorde commaculetis; ut ad Altare Christi quasi de thalamo Virginis procedatis » (5). Hoc ipsum a Vobis postulat Sancta Mater Ecclesia: « Clerici . . . in operibus virtutum erudiri debent, ut eam vitæ perfectionem adipiscantur, quæ in iis, qui ductores sunt populorum futuri, elucere debet; et » severioribus disciplinæ legibus cœrcendi » (6). Congregans Vos Deus in domum disciplinæ, præclarum benignitatis suæ

(1) Concil. Mediol. An. 1565.

(2) Ad Heb. v. 3.

(3) S. Chrisost. lib. 6. de Sacerd. Cap. 4.

(4) Ad Coloss. 1. 10.

(5) S. Hieron. ad Rustic. Ep. 4.

(6) Acta Eccl. Mediol. de Inst. Semin P. III. Cap. 1.

vobis præbuit argumentum: videte igitur, « ne defraudemini » a die bono, et particula boni doni non vos prætereat (1) ». Moderatoribus vestris morem gerite, et honorem exhibete: in Ecclesiæ famulatu sedulam operam præstate, ut bene ministrantes, bonum gradum acquiratis. Demum eisdem, quibus Divus Augustinus discipulos suos ad virtutem incitabat, vos alloquimur, bene morati juvenes. « Nolite, obsecro Vos, gemi- » nare mihi miseras. Satis sunt vulnera mea, quæ ut sanen- » tur, pene quotidianis precibus Deum rogans, indigniorem ta- » men esse me, qui tam cito saner, quam volo, sæpe memet- » ipse convinco. Nolite, obsecro Vos, si quid mihi amoris, si » quid necessitudinis habetis, si intelligitis quantum Vos dili- » gam, quanti faciam, quantum me cura exagitet morum ve- » storum . . . rependite mihi beneficium . . . reddite mi- » hi mercedem: boni estote (2) ».

Nec vos charitas nostra præteribit, homines Deo devoti, et Claustrales alumni: et licet persuasum Nobis sit vos recte in Domino ambulare; nostræ tamen est sollicitudinis commo- nere Vos, ut charismata meliora amulantes, alacriori animo perfectionis viam percurratis. « Vera enim virtus finem nescit, » tempore non clauditur, nunquam justus arbitratur se com- » prehendisse, nunquam dicit satis est; sed semper esurit, » sititque justitiam; ita ut, si semper viveret, semper quan- » tum in se est, justior esse contenderet (3). Vos mundum, ejusque pompas, et illecebras, et quod majus est, volunta- tem ipsam vestram abnegastis, ut sub obedientiæ disciplina absconditam in Christo vitam degentes securius æterna præ- mia acciperetis: « reddite ergo Domino vota vestra, quæ di- » stinxerunt labia vestra (4) ». At quoniam infensissimus huma- næ salutis hostis tanquam Leo rugiens semper circuit quæ-rens quem devoret, maximopere vobis vigilandum, atque ora- tioni instandum est, ne intretis in tentationem; et ne inter ipsos claustrales parietes sæculi vitia irrepant, ne pietatis il- languescat fervor, et spiritus tepescat charitatis. « Memento-

(1) Eccles. XIV. 14.

(2) S. Aug. de Ord. lib. I. cap. 3.

(3) S. Bernard. Epist. 254.

(4) Psal. LXV. 13.

» te præpositorum vestrorum, qui Vobis locuti sunt verbum » Dei, quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem (1) ». A regulis atque constitutionibus, quas Sancti Vestri Fundatores in profectum animarum vestrarum observandas proposuerunt, ne latum quidem unguem discedere Vobis sit religio. Ob oculos versate semper præclara illa exempla, quibus non modo ipsi vestri Patriarchæ, sed tot confratres vestri omnigena eruditione, et doctrina, sublimissimarumque virtutum exercitio Ecclesiam Dei illustrarunt, et optime de Christiana societate sunt promeriti. Oh, si eorum sanctissimis vestigiis incessanter insisteretis, quantus in nostris Diœcesibus virtutis splendor effulgeret; quantum in nostrum populum commodum promanaret; quantum inter Pastorales curas Nobis gaudium, et levamen esset obventurum!

Est insuper, de quo vos etiam monitas volumus, Virgines Deo Sacræ, illustrior portio, et primitiæ gregis Domini, quarum pietas in Deum, et regularum observantia Nobis multis commendatur testimonio; ita ut ingenti perfundamur gaudio, et gratias Deo habeamus immortales. « Agnoscite, cui Vos » metipsas consecratis, Sponso nimirum speciosissimo, nobilissimo, opulentissimo; amabiliorem nec in Cælo nec in terris invenire nunquam potuistis (2) ». Illi igitur omnes cordis affectus devovete; eaque custodia cor vestrum interclusum habete, ut sæculi amor, terrenisque omnibus vanitatibus impervium prorsus evadat: ad excelsi Sponsi gloriam omnes mentis cogitationes, et opera semper dirigantur: eique magis magisque in dies placere, et chariores fieri virtutum exercitio studete: estote humiles, castæ, obedientes, semper mortificationem Christi in corpore vestro circumferentes, in lectione assiduæ, in oratione ferventes, silentii amantes, a sæculari commercio semotæ: « solent enim Virgines, quæ vere Virgines sunt, semper esse pavidæ, et ut caveant timenda, etiam » tuta pertimescere (3). » Inter sorores mutuam fovete charitatem, et sollicitæ estote servare unitatem spiritus in vin-

(1) Ad Hæb. XIII. 7.

(2) S. Ign. M. Ep. ad Antioch.

(3) S. Bernard. Serm. 21 ad Sor.

culo pacis (1): in hoc tantum ad invicem zelate, quæ huic Sponso charior, quænam familiarior existat, quæ humilior, quæ obedientior (2). Postremo in orationibus vestris memoriam Nostri facere non desinatis, ut cælestis vester Sponsus super Nos, et super universum populum nostrum dexteram suæ miserationis extendat.

Reliquum est, ut Vobis, cujuscumque estis ordinis et conditionis Cives, nonnulla salutis monita præbeamus. Etsi de vestra religione, ac morum probitate certissima ad nos pervenerint testimonia: tamen cum in ea versemur temporum perversitate, ut perditissimorum quorundam hominum insaniam Catholicæ doctrinæ puritatem obscurare audeat, et simplicium animos impio molimine in errores traducere conetur; videtis profecto, quanta Nos, qui Christi legatione fungimur apud vos, sollicitudo premat, ut sædissima isthæc pestis ab amatissimo grege nostro abesse, et exulare pergat. Quapropter monemus vos, ut improborum hominum consortium evitetis; eorumque vocibus aures obstruatis, ne vos seducat pseudo-philosophia, et inanis fallacia: estote fortes in fide, et nolite abduci ab omni vento doctrinæ; et quam verbo in Christo profiteamini fidem, opere complere satagite: « Fides » enim sine operibus mortua est (3). In præceptis Dei ambulate, et ad Sacrosancti Evangelii normam vitam vestram conformate; « super omnia autem hæc charitatem habete (4) », in qua legis plenitudo consistit, « supportantes invicem, et donantes vobismetipsis; si quis adversus aliquem habet querelam: sicut et Dominus donavit vobis, ita et vos (5). Sacerdotes honorificate, sicut Dei ministros; et præsertim eos, qui animarumstrarum curam gerunt: eorum præceptis obtemperate: et si quando moneant, vel corripiant, bono docilique animo eorum verba excipite, ut cum gaudio hoc faciant, et non gementes (6). « Potestatibus sublimioribus sub-

(1) Ad Eph. IV. 3.

(2) S. Thom. a Villanova.

(3) Iac. II. 26.

(4) Ad Coloss. III. 13.

(5) Ibid.

(6) Ad Hæbr. XIII. 17.

» diti estote non solum propter iram, sed etiam propter con-
» scientiam; non enim est potestas, nisi a Deo (1) ».

Ad Vos præsertim verba facimus, qui generis nobilitate,
opibus, vel munerum dignitate in nostro populo præminetis. In
mentem revocate sæpius munificentissimi Dei in vos liberalitatem;
et quanto liberalius erga vos eum egisse deprehenditis, eo fer-
ventiore pietatis studio illum diligite, et de vestra substantia
honorate: « divitiæ si affluent, nolite cor apponere (2): nec ad-
» versus plebejum quemquam, et infimi ordinis hominem su-
» percilium attollatis (3): » quidquid honoris, potentiæ, et au-
toritatis in vobis est, in viliis evellendis, in pace tuenda, in
pauperibus et oppressis protegendis omnis cura impendatur:
» unusquisque vestrum proximo suo placeat in bonum ad æ-
» dificationem (4) ».

Erga famulos, et domesticos charitas vestra præcipue elu-
ceat: eos fraterno amore prosequimini, « remittentes minas,
» scientes, quia illorum, et vester Dominus est in Cælis, et
» personarum acceptio non est apud illum (5): et quod ju-
» stum est, et æquum, servis præstate (6) ». Nullum autem
majus dilectionis signum eis exhibebitis, nisi cum de æterna
eorum salute solliciti, ut boni Christiani evadant, et a pec-
catis semper abhorreant, ex animo procurabitis; quod haud
difficili conatu per vos obtinebitur, si illos non modo verbis,
sed et exemplo ad bona opera vobis curæ erit incitare.

Vos autem servi, et qui manuum labore vitæ necessaria
comparatis, de vestra conditione contenti sitis, oculos in eum
conjicientes, qui cum sit Dominus omnium, formam servi di-
gnatus est accipere, et omnium egenus factus est: nolite de
Divina Providentia conqueri, et divitibus invidere; licet enim
vestra conditio carnis oculis spectata vilior habeatur, pluris ta-
men est apud Deum, et faciliorem ad æterna gaudia vobis ster-
nit viam. Hinc cecinit Psalmista: « Labores manuum tuarum,

(1) Ad Rom. XIII. 1.

(2) Psal. LXI. 11.

(3) S. Greg. Pp. Orat. 20.

(4) Ad Rom. XV. 2.

(5) Ad Eph. VI. 2.

(6) Ad Colos. IV. 1.

» quia manducabis, beatus es, et bene tibi erit (1). Obedite
» dominis carnalibus cum timore, et tremore, in simplicitate
» cordis vestri, sicut Christo; non ad oculum servientes, quasi
» hominibus placentes, sed ut servi Christi facientes volun-
» tatem Dei ex animo; cum bona voluntate servientes sicut
» Domino, et non hominibus (2) ».

Conjugatos vero in mutuo amore, et fide semper vivere exhortamur, et in timore Domini filios educare: « Magnum, patres-
» familias, habetis pretiosum depositum filios; ingenti illos ser-
» vetis cura, atque omnia faciatis, ne fur id vobis astutus au-
» ferat (3) ». Maximi sane momenti est hoc paternæ curæ officium et debitum; quod si per vos negligetur, vel perfunctorie persolvatur, quis enarrare poterit, quot inde suboriantur mala in familias non modo, sed et in Ecclesiam, et societatem universam? At si publica incomoda ex neglecta filiorum educatione enascentia vos minime movent, nec vestram totam suscitant sollicitudinem; moveat saltem æternæ salutis periculum, quod infelicissimæ proli impendit; quam iuferno potius, quam Cælo vos peperisse jure affirmandum est: terreat vos ipsa animarum vestrarum jactura, quam fieri non potest ut effugiat: « etsi vitam vestram omnem summa cum diligentia et
» cura disponatis; extrema animadversione puniemini, si
» liberorum salutem neglexeritis (4) ». Attendite idcirco, patresfamilias, tenera ab ipsa ætate filiorum vestrorum curare cervices in timore, et correptione Domini; molles eorum animos ad omnem virtutem atque pietatem flectere, et vitiorum germina omni studio, et indefessa sollicitudine extirpare. Non minus anxias matres in filiarum custodia esse exoptamus: ab ipso primordio earum mores fingant; et illas doceant esse in moribus pudicas, in sermonibus verecundas, labori et pietatis officiis intentas, in vestibus modestas; « vestis talis sit virginis, quæ testis existat inter-
» næ castitatis (5) »: illas non permittant « circumcursari

(1) Psal. CXXVII. 2.

(2) Ephes. VI. 3. et seqq.

(3) Chrys. Hom. IX. in Ep. ad Tim.

(4) Chrys. lib. I. ad vitup. vitæ monast.

(5) S. Fulg. Ep. 3 ad Prob. c. 14.

» per alienas ædes, non demorari in plateis, non aliquos » in publico miscere sermones (1), » ne morum fœdetur integritas, et in laqueos incidant seductionis.

Hæc nobis erant scribenda, ut, qua voluntate in vos simus, quanta pro vobis animus noster flagret charitate, luculentissime deprehenderetis. Hoc unum nobis optandum manet, ut hæc prima nostra salutis monita, et prima in vos amoris nostri pignora æquo animo excipiat, et in vestrarum veritatis fructum animarum: « non enim prædicamus novum, » ut sciatis, sed prædicamus notum, ut faciatis (2).

Pro coronide hoc aliud est, quod moneamus Vos, filii desideratissimi, ut supremo totius Ecclesiæ Pastori, et Christi Vicario in terris Pio IX, qui præclarissimis mentis, animique dotibus in Petri solio meritissimo sedet, tanquam firmissimo fidei fundamento, indissolubili vinculo semper adhæreatis; eumque sincerissimo amore, summa veneratione, et filiali obedientia prosequamini; Deum bonorum omnium largitorem enixis et instantibus fatigetis precibus, ut tantum Pontificem benignus de Cælo prospiciat, inimicorum ejus confundat superbiam, dissipet consilia, impias frustretur machinationes, ut Religionis lætus triumphis in stabili pace, et cumulatissima bonorum omnium prosperitate longum in ævum Ecclesiæ Sanctæ Dei teneat gubernacula. Pro religiosissimo insuper Rege nostro Ferdinando II ferventes ad Deum fundantur preces, qui sincera in Deum pietate, et in Catholicam Ecclesiam obsequio nulli est comparandus, et cujus sapientiæ, animique fortitudini optatissimam, qua nunc perfruimur pace, jure referimus acceptam. Deus illum continua sua protectione circumdet, et omni repleat benedictione: una cum Augusta conjuge Maria Theresia Regina nostra, et tota regia prole et familia dies vivat lætiores, et quam diuturnissimos, « ut quietam et » tranquillam vitam agamus in omni pietate et castitate (3).

Postremo sicut in Deo confidimus; « ut absit hoc peccatum a me, ut cessem orare pro vobis (4) » et cælestem

(1) S. Ambr. lib. de Virg.

(2) S. Aug. Enar. in Ps. 118. con. 17.

(3) Ad Tim. 11. 2.

(4) 1 Reg. XII. 23.

misericordiarum Patrem assidua sollicitare prece, ut a dilectissimis Diocesis nostris omne avertat malum; et tum spiritualis, tum terrenæ ejusque prosperitatis grex noster semper floreat abundantia; ita et « vos nobis periclitantibus orationis vestræ manum extendite (1) ». Ut autem cordis nostri clementissimus Deus benigne anauat votis, SS. Protectorum B. Corradi, S. Thomæ Ap., et S. Michaelis Archangeli, subquorum tutela Ecclesiæ nostræ jure lætantur, exposcamus suffragia: ad potentissimam præsertim B.M.V. sine labe originali conceptæ intercessionem confugiamus; Ipsa materno suo sinu Nos ipsos populumque nostrum excipiat, ac peculiari foveat patrocinio. Sancta æmulatione quisque nostrum amantissimam hanc Matrem certet colere, diligere; eique in dies acceptior fieri contendat; ita ut in Virginem Deiparam sincera devotio, vere filialis affectus, ejusque cultus augendi studium sit totius gregis nostri velut peculiaris nota, ac tessera, qua præ cunctis populis gloriosior incedat, et lætior evadat. Oh, si hujusmodi, quod animo fervidum habemus votum, ejusdem SS. Virginis dignatione fieret satis! Tunc jure nobis lætandum, atque certissime sperandum foret, omnia bona in nostro populo pariter ventura cum illa; et dulces gutturi nostro vineam nobis concreditam fructus daturam, fructus honoris, et honestatis. Hoc desiderium nutriendes animo, tali spe recreati, effuso corde, et elatis manibus primam vobis pastorem Benedictionem impartimur: « Deus autem spei repleat vos omni » gaudio et pace in credendo, ut abundetis in spe, et in virtute Spiritus Sancti (2) ». Amen.

Datum Romæ extra portam latinam hac ipsa die consecrationis nostræ. *III Kal. Octob. MDCCCLII.*

(1) S. Greg. PP. ad Anast. lib. 1 ep. 7.

(2) Ad Rom. XV. 13.

